

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Міністерство культури офіційно перейменували. Це вже восьма зміна у назві. – Дар'я Лобанок](#)

[рф зруйнувала понад 700 бібліотек і 110 музеїв України. У Львові під час засідання Комітету ВР обговорили втрати й захист установ культури. – Вікторія Прихід](#)

[Київ отримав статус Міста музики ЮНЕСКО](#)

[Культура на фронті: практики виживання і стратегії розвитку. – Анастасія Платонова](#)

[Завершують «відновлення»: окупанти планують відкрити зруйнований їхніми авіабомбами драмтеатр у Маріуполі. – Анна Коваленко](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Україна ввела нові санкції проти 14 пропагандистів. – Валерія Буняк](#)

[Мінкульт виступає за запровадження санкцій проти мультфільму «Маша і Ведмідь». – Марія Музиченко](#)

[4 сезон «Гри престолів», «Тенет» і не лише: українські стримінги чистять контент через росіянина. – Владислав Кравцов](#)

[Перелік антиукраїнських книжок перетнув позначку в 600 видань](#)

[У нічному клубі Одеси ввімкнули російськомовну пісню: ОВА вимагає пояснень. – Віра Шурмакевич](#)

[Понад 34 тисячі українців повністю пройшли Національний тест з медіаграмотності. – Валерія Буняк](#)

[У всьому винен спротив і Зеленський. Як пропаганда виправдовує обстріли критичної інфраструктури України. – Леся Бідочко, Олексій Півторак, Андрій Пилипенко](#)

Медіа

[Україна закликала міжнародних партнерів захистити журналістів в умовах російської агресії. – Марина Пилипенко](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Ворожбит, Кокотюха, Жадан, йога, кіноклуб і бібліотека. Як селище](#)

[Козельщина на 3500 мешканців прийматиме зірок у сучасному «будинку культури». – Дар'я Лобанок](#)

Арттерапія

[Без кистей рук малює картини: у Хмельницькому триває виставка ветерана Володимира Симанишина. – Вікторія Гординська, Наталія Паляниця](#)

Благодійність

[Ukraine WOW збрала 3,1 мільйона гривень для українських музеїв. – Мар'я Гриневич](#)

[«Океан Ельзи» передасть гроші на реабілітацію воїнів із перших днів показу фільму про гурт. – Дарина Рубан](#)

Музика

[Політика виконання: українська музика на «Варшавській осені» та поза нею. – Dzvenyslava Safian](#)

[«Несемо український голос у світ»: хор «Гомін» уперше їде в тур США й Канадою. – Альона Мишакова](#)

[Суспільне отримало понад 450 заявок на участь у нацвідборі на «Євробачення-2026». – Оксана Наумова](#)

Візуальні мистецтва

[12 виставок сучасного мистецтва: що відвідати в листопаді. – Яна Качковська](#)

[Україна вперше буде представлена на бієнале сучасного мистецтва у Гватемалі. – Віолетта Луньова](#)

[У Харкові відкриється виставка Майї Золотарьової. – Антон Малиновський](#)

[«Крихка безпека»: у Музеї Корсаків відкрили виставку Вікторії Калашник про людяність у війні. – Роман Миронюк](#)

[У центрі Львова встановили скульптуру «Давид». – Катерина Сліпченко](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Переможцем 54-го кінофестивалю «Молодість» став дебютний фільм Юрія Дуная «Втомлені»: про що він. – Катерина Ганжа](#)

[Український фільм «We're Fine» переміг на Austin Film Festival](#)

[Міністерство культури України презентувало 15 відеопроєктів про героїзм українських захисників. – Віолетта Луньова](#)

[Патріотичне кіно за 2,3 мільйона: держава замовила фільм «Як козаки на Курщину ходили». – Ганна Тимошенко](#)

[Пастка патріотичного контенту. – Андрій Кокотюха](#)

[На телеканалі ICTV2 відбудеться прем'єра документального фільму «Потяг до життя». – Діана Горон](#)

[Як «Суспільне Чернігів» знайшло сюжет для контенту, за який не соромно. – Андрій Кокотюха](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[У Дніпрі презентували проєкт для людей із порушеннями зору. – Ганна Тимошенко](#)

[Місто на дотик: у Рівному представили тактильну карту архітектури міжвоєнного періоду. – Тетяна Мельничук](#)

Література. Книговидання

[Українські автори-військові стали почесними гостями літфесту FILIT у Румунії. – Олеся Бойко](#)

[Поетичні читання: у Миколаєві триває літературний фестиваль «Meridian Mykolaiv». – Ганна Головченко](#)

[До премії Львова-міста ЮНЕСКО додали номінацію для авторів-військових і ветеранів](#)

[Як відчують війну жінки. Рецензія на мальопис «Остання ніч на землі». – Вікторія Солодчук](#)

[«#книголав» поновив продаж книжки авторки, ставлення якої до рф раніше обговорювали](#)

Музейна справа

[У Києві відкрилася виставка «Not For Sale»: про цінності, які не мають ціни. – Марина Пилипенко](#)

[В Українському домі пройде виставка, присвячена італійському бруталізму. – Ксенія Білаш](#)

[В Україні оцифрували рукописний Коран XIX століття](#)

[У Рівному урочисто презентували факсимільне видання Дубенського Євангелія. – Микола Шмигін](#)

[Луцьк: у краєзнавчому музеї відбувся передпоказ мультимедійної подорожі локальною спадщиною. – Микола Шмигін](#)

[Вхід в Одеський художній музей буде безкоштовним один день](#)

Охорона культурної спадщини

[На початку 2026 року розпочне діяльність Український фонд культурної спадщини, – Мінкульт. – Уляна Панасюк](#)

[Фахівці з Кам'янського брали участь в обговоренні законопроекту про](#)

нематеріальну культурну спадщину. – Віолетта Луньова

Читання

Конкурс літературних подкастів «КрутеЗНО» визначив переможців

Навчальні заклади

У Харкові зникне академія культури. – Антон Малиновський

Релігія

Агентура в рясах і без: санкції проти мережі проросійських медіа при УПЦ МП.
– Василь Ярема

Загальні питання

Міністерство культури офіційно перейменували. Це вже восьма зміна у назві. – Дар'я Лобанок

Кабінет Міністрів України перейменував Міністерство культури та стратегічних комунікацій України на Міністерство культури України. Про це йдеться у постанові № 1396 від 29 жовтня. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/uryad-oficiyno-zminiv-nazvu-ministerstva-kulturi-311198/>

рф зруйнувала понад 700 бібліотек і 110 музеїв України. У Львові під час засідання Комітету ВР обговорили втрати й захист установ культури. – Вікторія Прихід

Під час другого дня виїзного засідання Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики, що відбувся у Львові, народні депутати, представники Міністерства культури та директори провідних музеїв і бібліотек зі Львівщини обговорювали, як уберегти культурну спадщину в умовах повномасштабної війни. Головний виклик – не лише збереження експонатів і фондів, а й забезпечення їхньої безпеки як в Україні, так і за кордоном. «Ми у Львові зустрічаємося та відвідуємо одні з найбільших і найцінніших закладів культури України. Часто вони не перебувають у підпорядкуванні Міністерства культури – це можуть бути установи Міністерства освіти, Академії наук, як-от бібліотека Стефаника, або Міністерства юстиції, як Національний архів. Але саме там зберігаються культурні цінності. Умови їхнього зберігання, робота під час війни, можливості евакуації. Про це зараз ми говорили з директорами музеїв», – розповів про роботу Комітету народний депутат України М. Княжицький. За його словами, держава має удосконалити законодавство, щоб ефективніше реагувати на загрози культурним цінностям. «Є безліч проблем зі збереженням спадщини, особливо у музеїв поблизу окупованих територій. Якщо вивозити експонати за кордон – виникають питання реституції та претензії інших держав. В Україні ж їм може загрожувати знищення ракетами. Це величезний комплекс проблем, який потребує змін у законодавстві. Ми будемо їх робити і нам дуже важлива думка представників цієї сфери», – додав депутат. Обговорили на зустрічі також критичний стан книжкового ринку, проблеми книговидання та розповсюдження, особливо в регіонах, де через бойові дії знищено інфраструктуру. Розглянули й соціальний аспект – низькі заробітні плати працівників музеїв та бібліотек, через що галузь втрачає фахівців і молоді кадри. У Міністерстві культури наголосили: через тимчасову окупацію майже всієї Луганщини та значні частини Запорізької, Донецької й Херсонської областей наразі неможливо точно підрахувати кількість зруйнованих або пошкоджених пам'яток. Тож, за словами учасників засідання, питання захисту й відновлення культурної спадщини має залишатися одним із ключових у державній гуманітарній політиці. Джерело:

<https://zahid.espreso.tv/novyny-lviv-rf-zruynuvala-ponad-700-bibliotek-i-110-muzeiv-ukraini-u-lvovi-pid-chas-zasidannya-komitetu-vr-obgovorili-vtrati-y-zakhist-ustanov-kulturi>

Київ отримав статус Міста музики ЮНЕСКО

Київ офіційно став Містом музики ЮНЕСКО, приєднавшись до Мережі креативних міст організації, повідомила генеральна директорка ЮНЕСКО Одрі Азуле. Цьогоріч до мережі долучилися 58 нових міст, і тепер вона налічує 408 учасників із понад 100 країн світу. Міста-учасники визнані за розвиток культурних і креативних індустрій, які сприяють місцевому розвитку. У 2025 році до семи традиційних напрямів (музика, кіно, дизайн, література, гастрономія, медіа-мистецтва, ремесла) ЮНЕСКО додала нову категорію – архітектуру. Мережа креативних міст існує з 2004 року та об'єднує урбаністичні центри, які використовують культуру й творчість як інструменти сталого розвитку. Вона сприяє обміну досвідом, спільним проектам і посиленню соціальної згуртованості через мистецтво. Докладніше:

<https://bit.ua/2025/11/kyiv-otrymav-status-mista-muzyky-yunesko/>

Культура на фронті: практики виживання і стратегії розвитку. – Анастасія Платонова

П'ятий текст серії про найактуальніші больові точки в роботі культурної сфери під час війни присвячено діяльності регіональних культурних ініціатив та інституцій. Культурна менеджерка, перекладачка, засновниця дніпровського книжкового фестивалю Book Space В. Наріжна та культурний менеджер, член Ради відновлення Запоріжжя Д. Васильєв розповідають, як у прифронтових регіонах культурні ініціативи долають виклики, працюють з аудиторією та лишаються рушійною силою поступу культурного процесу. Серію створено в партнерстві з ГО «Коаліція дівців культури» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Попередні тексти серії присвячено системним хибам держави в захисті української культурної спадщини, ключовим віхам у розвитку вітчизняних культурних політик, самозарадності інституцій культури під час війни, а також культурній освіті. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/11/03/704877_kultura_frontiri_praktiki.html

Завершують «відновлення»: окупанти планують відкрити зруйнований їхніми авіабомбами драмтеатр у Маріуполі. – Анна Коваленко

У тимчасово окупованому Маріуполі росіяни запланували на грудень відкриття драматичного театру, який самі ж зруйнували двома авіабомбами у березні 2022 року. Тоді внаслідок атаки на будівлю, біля якої були написи «Діти», загинули сотні українців. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/u-mariupoli-rosiyani-gotuyutsya-vidkriti-dramatichniy-teatr-311225/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Україна ввела нові санкції проти 14 пропагандистів. – Валерія Буняк

Президент України В. Зеленський 31 жовтня підписав два укази про введення в дію рішень РНБО про застосування персональних санкцій проти 24 фізичних осіб та 31 компанії. Серед них – 14 проросійських пропагандистів. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245298/2025-10-31-ukraina-vvela-novi-sanktsii-proti-14-propagandystiv/>

Мінкульт виступає за запровадження санкцій проти мультфільму «Маша і Ведмідь». – Марія Музиченко

Голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Я. Юришин зауважив: «Отримав відповідь від Міністерства культури та стратегічних комунікацій України на моє звернення щодо „Маші і Ведмедя“. В міністерстві також виступають за санкції для цього російського продукту». За його словами, аналіз, проведений колегами з Мінкульту, підтверджує, що власником контенту є російська студія «Анімаккорд», яка сплачує податки в рф. Попри те, що YouTube заблокував монетизацію для російських авторів, обмеження не діють, якщо перегляди йдуть з України. Студія «Анімаккорд» має українськомовну версію «Маші і Ведмедя», яку дивляться українські діти, а гроші за перегляди йдуть до росії, тобто спонсорують тероризм через податки. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-minkult-vistupae-za-zaprovadzhennya-sanktsiy-proti-multfilmu-masha-i-vedmid>

4 сезон «Гри престолів», «Тенет» і не лише: українські стримінги чистять контент через росіянина. – Владислав Кравцов

Українські стримінгові платформи видаляють контент за участі Ю. Колокольнікова через його підтримку кремлівських наративів. Тепер на сервісах недоступні 4 сезон «Гри престолів» та «Тенет». Держкіно вимагає зняття фільмів з Колокольніковим з ефірів та веде перемовини з міжнародними компаніями для обмеження доступу на глобальних платформах. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/ukrayinski-strimingi-vidalili-gru-prestoliv-biliy-lotos-tenet_n2945212

Перелік антиукраїнських книжок перетнув позначку в 600 видань

У Переліку видань антиукраїнського змісту уже 618 книжок з росії, білорусі й окупованих територій України, повідомляється на сайті Державного комітету телебачення і радіомовлення, що веде цей перелік. Упродовж жовтня додано ще п'ять нових книжок. Докладніше:

<https://chytomo.com/perelik-antyukrainskykh-knyzhok-peretnuv-poznachku-v-600-vydan/>

У нічному клубі Одеси ввімкнули російськомовну пісню: ОВА вимагає пояснень. – Віра Шурмакевич

Під час вечірки у нічному клубі Palladium диджей поставив російськомовну пісню. На відео можна почути трек білоруських реп-виконавців. Згодом на дискотеку прибули правоохоронці. На це також відреагував й очільник Одеської ОВА О. Кіпер та заявив, що дав доручення

відповідним Департаментам розібратися у ситуації та надати правову оцінку діям закладу. Наразі заклад офіційно не коментував інцидент та не висловив свою позицію. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/v-nichnomu-klubi-odesi-vvimknuli-rosiyskomovnu-pisnyu-detali-311229/>

Понад 34 тисячі українців повністю пройшли Національний тест з медіаграмотності. – Валерія Буняк

Національний тест із медіаграмотності 2025 року повністю пройшли 34 470 українців, повідомив національний проєкт з медіаграмотності «Фільтр», що координує проведення тесту. А розпочали його 66 510 людей. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/38590/2025-11-03-ponad-34-tysyachi-ukraintsiv-povnistyu-proyshly-natsionalnyy-test-z-mediagramotnosti/>

У всьому винен спротив і Зеленський. Як пропаганда виправдовує обстріли критичної інфраструктури України. – Леся Бідочко, Олексій Півторак, Андрій Пилипенко

Пропагандисти в анонімних телеграм-каналах не розрізняють цивільні та військові цілі й перекладають відповідальність за обстріли на українську владу. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/38588/2025-11-01-u-vsomu-vynen-sprotyv-i-zelenskyi-yak-propaganda-vypravdovui-obstrily-krytychnoi-infrastruktury-ukrainy/>

Медіа

Україна закликала міжнародних партнерів захистити журналістів в умовах російської агресії. – Марина Пилипенко

У Міжнародний день боротьби з безкарністю за злочини проти журналістів, 2 листопада, Національний комітет України зі співпраці з Міжнародною програмою ЮНЕСКО з розвитку комунікації звернувся до міжнародних партнерів, щоб привернути увагу до проблеми злочинів росії проти українських журналістів та журналісток. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/245316/2025-11-02-ukraina-zaklykala-mizhnarodnykh-partneriv-zakhystyty-zhurnalistiv-v-umovakh-rosiyskoi-agresii/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Ворожбит, Кокотюха, Жадан, йога, кіноклуб і бібліотека. Як селище Козельщина на 3500 мешканців приймає зірок у сучасному «будинку культури». – Дар'я Лобанок

«...Козельщина має артцентр, якому позаздрять не лише в селах, а й у райцентрах. Ми впевнені, що позаздрять навіть і в самій Полтаві. Адже в Смарт просторі (так називається цей „дім культури” на новий лад) є все, чого бажає сучасна душа для розвитку і розваг: кінотеатр, лекторій, бібліотека, а також Playstation для малечі – вони грають на ній в обмін на читання книжок. Щомісяця до мешканців Козельщини приїздить побалакати якась столична

зірка. Тут вже були письменники С. Жадан і А. Кокотюха, встиг сюди приїхати і філософ та політв'язень кремля І. Козловський. Нині ж до Козельщини запросили драматургиню та режисерку Н. Ворожбит. Вона привезла ексклюзив – показала уривки зі свого нового фільму, який ще ніхто-ніхто не бачив». Докладніше у репортажі:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vorozhbit-kokotyuha-zhadan-yoga-kinoklub-i-biblioteka-yak-selishche-kozelshchina-na-3500-meshkanciv-priymaye-zirok-v-suchasnomu-budinku-kulturi-311202/>

Арттерапія

Без кистей рук малює картини: у Хмельницькому триває виставка ветерана Володимира Симанишина. – Вікторія Гординська, Наталія Паляниця

В Хмельницькому обласному художньому музеї триває виставка картин ветерана ЗСУ В. Симанишина з Тернополя. Він втратив на війні кисті обох рук та почав малювати. До поранення ветеран цим не займався. Малювання дало йому змогу висловити біль та віднайти шлях відновлення. Директорка обласного художнього музею О. Долінська зазначила, що виставка триває в межах проєкту «Від бою до полотна», започаткованого художнім музеєм та громадською організацією «Соціально-мистецький центр „ОГО”». В експозиції представлено 40 картин бійця. Мати Симанишина спонукала його долучитися до арттерапії, яку проводили волонтери під час лікування у госпіталі. Докладніше:

<https://suspilne.media/khmelnyskiy/1152860-bez-kistej-ruk-maluje-kartini-u-hmelnickomu-trivae-vistavka-veterana-volodimira-simanisina/>

Благодійність

Ukraine WOW зібрала 3,1 мільйона гривень для українських музеїв. – Мар'я Гриневич

За місяць роботи інтерактивна виставка-присвята Україні Ukraine WOW зібрала 80 тисяч відвідувачів і 3,1 мільйона гривень для українських музеїв. Вона проходить до 30 листопада на Київському центральному залізничному вокзалі – у виставковому просторі на 14-й колії. Докладніше:

<https://socportal.info/ua/news/ukraine-wow-zibrala-3-1-miliona-griven-dlya-ukrainskikh-muzeiv/>

«Океан Ельзи» передасть гроші на реабілітацію воїнів із перших днів показу фільму про гурт. – Дарина Рубан

Прибуток із перших днів прокату фільму «Океан Ельзи: Спостереження Шторму» передадуть на реабілітацію військових. Ветерани зі львівського центру UNBROKEN, куди спрямують кошти, стали першими глядачами стрічки. Про це гурт повідомив спільно з UNBROKEN. Прем'єра документальної стрічки пройде в усіх кінотеатрах України 6 листопада. Докладніше:

<https://shotam.info/ocean-elzy-peredast-hroshi-na-reabilitatsiiu-voiniv-iz-pershykh-dniv-pokazu-filmu-pro-hurt/>

Музика

Політика виконання: українська музика на «Варшавській осені» та поза нею. – Dzvenyslava Safian

22–24 вересня завдяки програмі підтримки журналістів від Інституту Адама Міцкевича в Польщі авторка відвідала фестиваль «Варшавська осінь». Програма одного з концертів у межах події містила музику К. Гривул – єдиної української авторки, що представлена на «Осені»-2025. Авторка розповідає, яким чином у європейському просторі сьогодні функціонує політика виконання українських композиторів, і які моделі підтримки впливають на їхню видимість. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/15870>

«Несемо український голос у світ»: хор «Гомін» уперше їде в тур США й Канадою. – Альона Мишакова

У квітні–травні хор Львівського органного залу «Гомін» вперше їде у великий тур США та Канадою. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/culture-nesemo-ukrainskiy-golos-u-svit-khor-gomin-upershe-ide-v-tur-ssha-y-kanadoyu>

Суспільне отримало понад 450 заявок на участь у нацвідборі на «Євробачення-2026». – Оксана Наумова

За результатами попереднього відбору буде сформовано довгий список учасників, які продовжать участь у нацвідборі. Він включатиме до 15 виконавців і буде оголошений згодом. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/9114/2025-10-31-suspilne-otrymalo-ponad-450-zayavok-na-uchast-u-natsvidbori-na-ievrobachennya-2026/>

Візуальні мистецтва

12 виставок сучасного мистецтва: що відвідати в листопаді. – Яна Качковська

Добірка виставок українського мистецтва, які можна відвідати у листопаді в Києві, Харкові, Львові, Дніпрі, Одесі та Варшаві. Серед них: «Василь Стус. Поки ми тут, усе буде гаразд» у Мистецькому Арсеналі (Київ); «Велкам ту парадайз» у галереї «Артсвіт» (Дніпро); «Покажіть свої документи» у Центрі сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» (Харків); «No hay niños, hay gente» («Дітей немає, є люди») у Музеї пам'яті та прав людини (Сантьяго, Чилі); «The Woman Question 1550–2025» у Museum of Modern Art in Warsaw (Варшава, Польща) тощо. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1152088-12-vistavok-sucasnogo-mistectva-so-vidvidati-v-listopadi/>

Україна вперше буде представлена на бієнале сучасного мистецтва у Гватемалі. – Віолетта Луньова

Проект української художниці А. Кахідзе стане першим офіційним представництвом України на 24-й Bienal de Arte Paiz, що проходитиме з 6

листопада в містах Гватемала й Антигуа. Ця подія є одним із найважливіших культурних заходів Латинської Америки, заснованим ще 1978 року. Тематика бієнале «Світове дерево» поєднує творчість представників різних регіонів світу, включаючи Центральну Америку, Карибські острови, Африку, Європу, Середній Схід, Азію та Океанію. Кахідзе представить свій проєкт «Я все ще малюю цю війну». Її роботи – малюнки, щоденники, фільм – розповідають про війну з 2014 року і до сьогодні. Через свою творчість мисткиня ділиться особистим досвідом, показує, як війна вплинула на її сім'ю та її саму. Виставка у Гватемалі триватиме до 15 лютого. Участь Кахідзе організовано за підтримки Українського інституту. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/62834/ukrayina-vpershe-bude-predstavlena-na-biyenale-suchasnogo-mystecztva-u-gvatemali/>

У Харкові відкриється виставка Майї Золотарьової. – Антон Малиновський

9 листопада у харківському просторі Art Area ДК відбудеться відкриття виставки М. Золотарьової. Експонуватиметься серія картин «Найтепліший відтінок болю». Докладніше:

<https://lyuk.media/news/the-warmest-shade-of-pain/>

«Крихка безпека»: у Музеї Корсаків відкрили виставку Вікторії Калашник про людяність у війні. – Роман Миронюк

У Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків (Луцьк) 31 жовтня відбулося відкриття виставкового проєкту художниці MS. CHESTNUT (В. Калашник) «Крихка безпека» в межах молодіжної артплатформи «ENTER», що складається з чотирьох вітражних інсталяцій, кожна з яких розкриває окрему грань людяності у війні: кохання, дружбу, турботу та безпеку. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/846286-krikhka-bezpeka-u-muzei-korsakiv-vidkrili-vistavku-viktorii-kalashnik-pro-lyudyanist-u-viyni>

У центрі Львова встановили скульптуру «Давид». – Катерина Сліпченко

У межах Тижня скульптури у Львові, який цього року проходить під темою «Діалоги», на проспекті Тараса Шевченка тимчасово встановлено скульптуру «Давид» німецького художника Георга Вольфа. Після завершення події «Давид» мандруватиме іншими локаціями міста. Докладніше:

https://zaxid.net/u_tsentri_lvova_vstanovili_skulpturu_david_n1622655

Кіномистецтво. Кінопрокат

Переможцем 54-го кінофестивалю «Молодість» став дебютний фільм Юрія Дуная «Втомлені»: про що він. – Катерина Ганжа

Володарем гран-прі 54-го Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість» став дебютний повнометражний фільм Ю. Дуная «Втомлені». Стрічка отримала статуетку «Скіфський олень» та грошову винагороду в розмірі \$5000. Сюжет засновано на реальних історіях українських захисників, які після бойових дій стикаються з болісними наслідками війни. Найкращим фільмом Міжнародного конкурсу стала стрічка «Ми вам віримо» режисерів Шарлотт

Девіллер та Арно Дюфе (Бельгія). Вона також отримала спеціальну відзнаку конкурсу – членкині журі відзначили операторську майстерність. Другу спеціальну відзнаку за найкращу акторську роботу журі присудили виконавцю головної ролі у фільмі «Халамидник» режисера Гарріса Дікінсона (Сполучене Королівство) Френку Діллейну. Найкращим короткометражним фільмом, а також володарем «Скіфського оленя» та премії у \$2000 від фестивалю став «Квиток в один кінець: Тбілісі» Пауля Плогбергера (Австрія, Грузія, Німеччина). Спеціальну відзнаку присудили фільму «Моя земля випалена», режисер Абдулрахман аш-Шувайкі (Бельгія). Найкращим студентським фільмом Міжнародного конкурсу стала стрічка «Аптека» Мартіна Монтельяно (Мексика). Спеціальна відзнака – у стрічки «Земля пухом» Йозо Шмух (Хорватія). Спеціальну відзнаку отримав і герой фільму «Ромчик» режисера Алексіса Біката (Сполучене Королівство) Роман Олексів. Приз глядацьких симпатій та «Скіфського оленя» отримав фільм «Ремонт» Габріеле Урбонайте (Литва, Латвія, Бельгія). Режисерка та актор Роман Луцький особисто представляли фільм у Києві. Переможцем документального конкурсу стала стрічка «Юнацтво» Кані Лапуерта (Мексика, Німеччина). Переможцем програми для підлітків став фільм «Франк» Тиніса Пілла (Естонія). Спеціальною відзнакою програми для підлітків TEEN SCREEN відзначили дві стрічки: «Біф» Інґріде Сантос (Іспанія, Мексика) – за музику; «Природа невидимих речей» режисерки Рафаели Камело (Бразилія, Чилі) – за майстерну операторську роботу. Переможцем національного конкурсу короткометражних фільмів стала стрічка «Роздуми про мир під час повітряного нальоту» режисера В. Туряниці (Україна). Спеціальні відзнаки національного конкурсу отримали фільм «Прелюдія» (Україна) режисерки А. Панасенко та стрічка «Недоступні» режисера К. Земляного (Україна, Франція, Бельгія, Болгарія, Нідерланди). Також на фестивалі працювало журі Спілки кінокритиків України у складі І. Кромфа, Я. Дудко й О. Гусєва. Вони відзначили одразу дві стрічки – «Недоступні» К. Земляного та «Євротелепорт» режисерки Н. Ільчук (Україна). Почесного «Скіфського оленя» за внесок в українське кіномистецтво отримав кінорежисер С. Маслобойчиков. Переможцем пітчингу фільмів RAW PITCH став проєкт фільму «Вовки на Марсовому полі» режисерки М. Шкрабалюк. Спеціальну відзнаку отримав кінопроєкт «Мова риб» режисерки Г. Лаврінець. Докладніше:

<https://espresso.tv/kino-peremozhtsem-54-go-kinofestivalyu-molodist-stav-debyutniy-film-yuriya-dunaya-vtomleni-pro-shcho-vin>

Український фільм «We're Fine» переміг на Austin Film Festival

Українська стрічка «We're Fine» перемогла на одному з найавторитетніших американських фестивалів Austin Film Festival. Це історія про українських митців і волонтерів, які у 2024 році представили на Burning Man інсталяцію «I'm Fine». Цьогоріч на конкурс надійшло понад 17 тис. заявок зі 112 країн світу – з них лише 35 проєктів отримали нагороди. Фільм «We're Fine» став єдиною українською роботою, відзначеною журі. Перемога в

категорії Documentary Short надає стрічці право кваліфікації на премію «Оскар» у категорії короткометражного документального кіно. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/ukrayinskyj-film-we-re-fine-peremig-na-austin-film-festival/>

Міністерство культури України презентувало 15 відеопроєктів про героїзм українських захисників. – Віолетта Луньова

29 жовтня у Києві командою Міністерства культури України разом з партнерами та митцями презентовано проєкти-переможці мистецького конкурсу з виробництва відеоінформаційної продукції, присвяченої героїзму та професіоналізму військовослужбовців у протистоянні російській агресії. Кожен із них – це історія про відвагу, стійкість та велику ціну, яку Україна платить за свою свободу. У події взяли участь представники державних інституцій, медіа, культурного сектору та міжнародних організацій у сфері стратегічних комунікацій. Відкрила захід віце-прем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури України Т. Бережна. Заступниця керівника Офісу президента України О. Ковальська підкреслила, що підтримка культурного сектору є пріоритетом на найвищому державному рівні. У межах події 13 творчих команд представили 15 унікальних відеоробіт. Загалом у межах двох мистецьких конкурсів – з виробництва відеопродукції про героїзм і професіоналізм українських військових та про стійкість українців – визначено 49 переможців. Загальна сума державної підтримки цих ініціатив становить понад 170 мільйонів гривень. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/62643/ministerstvo-kultury-ukrayiny-prezentovalo-15-videoproektiv-pro-geroyizm-ukrayinskyh-zahysnykiv/>

Патріотичне кіно за 2,3 мільйона: держава замовила фільм «Як козаки на Курщину ходили». – Ганна Тимошенко

Держава продовжує активно фінансувати створення військово-патріотичних фільмів. Цього разу у фокусі – документальний проєкт «Як козаки на Курщину ходили», який розповідатиме про одну з найгучніших операцій українських військових на території росії. За даними порталу ProZorro, державне підприємство «Центр захисту інформаційного простору України» уклало договір із підприємницею О. Нікітіною на виробництво стрічки вартістю 2,3 млн грн. Роботу над фільмом мають завершити до 20 грудня. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/62789/patriotychne-kino-za-23-miljona-derzhava-zamovyla-film-pro-pohid-kozakiv-na-kurshhynu/>

Пастка патріотичного контенту. – Андрій Кокотюха

Враження автора від заходу, яким Міністерство культури представляло фільми про героїзм і професійність наших військових, – неоднозначні. «Це погана новина передусім для мене самого, великого прихильника патріотичного контенту. Готовий внести у свій скепсис корективи, щойно буде ясно, де, коли, як і на які аудиторії відеопродукція буде транслюватися. І, що важливіше, чи існує бодай конспект стратегії просування готових, а також – відбору та фінансування виробництва нових проєктів. Без розуміння цього всіма

учасниками, котрі розподіляють й отримують державні гроші, результат загрожує бути таким, як це змодельовано в радянському мультику „Золота антилопа”... Загальна проблема, як на мене, полягає в тому, що створення мотиваційного, в нашому випадку – відеоінформаційного продукту під час війни є справою абсолютно нормальною. Вона виправдана моментом, благородна й дійсно, без лапок, патріотична. Навіть коли такого продукту занадто багато. Це теж можна зрозуміти та прийняти. Проте замовник (у нашому випадку – Мінкульт, читай – держава) виглядає таким, котрий досі не визначився, куди це все подіти та як використовувати, аби працювало. Тож цікавий матеріал, те саме золото, ризикує в досяжній перспективі перетворитися на черепки. Що неодмінно використають вороги. Насамперед внутрішні, вічні опоненти свідомих, патріотично налаштованих громадян. Почнеться: „О, гляньте, знову розпиляли й освоїли бюджетні гроші на тупу пропаганду!”. Очевидний привід для знецінення й маніпуляцій. Початок презентації, ще до показу тизерів, котрий тривав дві години, виявив вразливі місця в стратегії і тактиці організаторів. Наприклад, вступна фраза: „Завдяки військовим митці можуть творити” провокує бумеранг: „А чому самі митці не на фронті, чому вони не воюють, вони що, особливі?”. Оливи у вогонь можуть підлити чесні зізнання на кшталт коментаря від митця й військовослужбовця С. Жадана: „Я не піхотинець і не штурмовик”. За подібне в соцмережах регулярно прилітає „культурному фронту”, і також – медійним особам, котрі заявляють про мобілізацію, а далі стають речниками різних підрозділів. Для великої кількості наших співгромадян військова служба – саме окоп, „нуль”. Тож варто зважати на це. Констатуючи від імені відповідальних державних інституцій: одні воюють, а інші завдяки їхньому подвигу далі займаються творчістю, отже, живуть краще життя. Наступна озвучена теза теж конфліктує з реальністю. Яку, до речі, так само задекларували в Міністерстві культури, презентуючи 15 жовтня ініціативу про створення 1000 годин патріотичного контенту. Аналіз статей бюджетного запиту на цю ініціативу на 2026–2028 роки та задекларованих Мінкультом намірів, який зробила оглядачка А. Платонова для „Детектора медіа”, підводить до однозначного висновку: держава вірить у вплив патріотичного контенту на внутрішню аудиторію більше, ніж на міжнародну. До речі, цей факт неодноразово підтверджено практиками. Але 29 жовтня, перед презентацією тизерів проєктів, що вже в роботі за фінансування в нинішньому, 2025 році, організатори, тобто Мінкульт, уперто суперечать своїм же заявленим раніше намірам. Тобто далі кажуть про малореалістичне: достукатися всіма представленими проєктами й кожним окремо до міжнародних партнерів. Угоди на виробництво презентованих 29 жовтня проєктів було підписано влітку нинішнього року. Хоча виробники, принаймні ті, з ким я спілкувався і кого мовчки слухав, поки працюють у борг, за свої. Але їх утішає, що Мінкульт рано чи пізно борги закриє. З виробниками розрахуються по наявності актів виконаних робіт і наявності самих робіт. Натомість більшість учасників і гостей презентації, як засвідчили розмови в кулуарах поза офіційною частиною презентації, тримали в голові оті самі 4 мільярди. Точніше – перспективу зайти й у це майбутнє фінансування. Так, гроші задекларовані та де-юре обіцяні

особисто головою держави. Але де-факто зараз це схоже на шкуру невбитого ведмедя. Бо неясно, звідки їх візьмуть, якщо в бюджеті на ЗСУ не вистачає, про що говорять і пишуть...». Також автор розповідає про деякі з 15 представлених проєктів. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245301/2025-11-01-pastka-patriotycznego-kontentu/>

На телеканалі ICTV2 відбудеться прем'єра документального фільму «Потяг до життя». – Діана Горон

До Дня залізничника України, який відзначають 4 листопада, телеканал ICTV2 покаже документальний фільм «Потяг до життя». Це історія про працівників залізниці, які з початку повномасштабного вторгнення росії рятували життя українців. Зйомками й виробництвом картини займалася кінокомпанія Kalyna film у партнерстві з благодійним фондом «Слава Україні» за підтримки Держкіно. Режисер – О. Тіменко. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245291/2025-10-31-na-telekanali-ictv2-vidbudetsya-premiera-dokumentalnogo-filmu-potyag-do-zhyttya/>

Як «Суспільне Чернігів» знайшло сюжет для контенту, за який не соромно. – Андрій Кокотюха

На думку автора, історію, розказану та частково реконструйовану в годинному документальному фільмі «Сенеж. Операція „Помста”», варто зробити й художнім фільмом. Докладніше:

<https://stv.detector.media/kontent/read/9118/2025-11-03-yak-suspilne-chernigiv-znayshlo-syuzhet-dlya-kontentu-za-yakyy-ne-soromno/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

У Дніпрі презентували проєкт для людей із порушеннями зору. – Ганна Тимошенко

У Дніпровському художньому музеї відкрито виставку «Мистецтво за межами зору», що дозволяє побачити картини... дотиком. Виставкову залу занурено в темряву. Відвідувачам зав'язують очі – тепер їхніми очима стають пальці. Вони повільно торкаються рельєфних контурів картин, відчуючи лінії, форми, фактури. Лунає мелодія, створена спеціально для кожної роботи – і почуте додає глибини сприйняттю. У музеї представлено шість рельєфних копій робіт різних епох – портрети, пейзажі, натюрморти. Кожна з них має тифлопокриття: об'ємні лінії, візерунки, рельєфні мазки, а також шрифт Брайля. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/62560/u-dnipri-prezentuvaly-proyekt-dlya-lyudej-iz-porushennyamy-zoru/>

Місто на дотик: у Рівному представили тактильну карту архітектури міжвоєнного періоду. – Тетяна Мельничук

У Галереї Рівненської обласної організації Національної спілки художників України відбулася презентація проєкту «Тактильна історична карта Рівного», який створила команда Громадської спілки «Центр цифрової історії».

Проект охоплює моделі 10 будівель, створених як детальні 3D-моделі, які можна не лише переглядати, а й доторкатися, порівнювати з іншими архітектурними пам'ятками. 6 з цих будівель або зникли, або були значно змінені, що робить їх реконструкцію особливо цінною для дослідження історії міста. Доповненням до тактильних моделей є аудіогід, який озвучує історії, що стосуються кожної будівлі. Аудіоінтерпретації дозволяють зробити проєкт більш інклюзивним, зокрема для людей з вадами зору. Виставка в Галереї НСХУ є першою частиною проєкту, і вона продовжуватиме своє існування, надаючи можливість глядачам ознайомитися з історією міста, навіть торкаючись його матеріальних пам'яток. Проєкт реалізовано за підтримки Українського культурного фонду. Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/846288-istoriya-na-dotik-u-rivnomu-prezentuvali-taktilnu-istorichnu-kartu-mista-1920-1930-kh-rokiv>

Література. Книговидання

Українські автори-військові стали почесними гостями літфесту FILIT у Румунії. – Олеся Бойко

22 жовтня у місті Яси відбулося урочисте відкриття міжнародного літературного фестивалю FILIT (Festivalul Internațional de Literatură și Traducere Iași). Цьогоріч його почесними гостями стали поетка, парамедицина, ветеранка, співзасновниця проєкту «Недописані» О. Герасим'юк та письменник, перекладач, військовий П. Матюша. У співпраці між українською літературною агенцією OVO (директорка – В. Матюша) та директором фестивалю Флоріном Лазареску підготовано і видано «Mechanism de apărare» («Механізми захисту»), що об'єднала тексти дванадцяти сучасних українських авторів: К. Бабкіної, Р. Буданова, А. Гальперіної та ін. За словами Герасим'юк, збірка у Румунії отримала таку популярність, на яку українські автори не сподівалися. «Солд-аут збірки за перший день. На нашу з Pavlo Matyusha подію був такий ажіотаж, що ліг сайт фестивалю, а квитків продано на 200 більше, ніж було місць. Найбільший і найкрасивіший театр міста, понад 500 місць. Книга „Механізми оборони” – теж солд-аут ще до першої нашої презентації... Нас запросили виступити на профільних факультетах – говорили про інформацію на фронті, як працювати з чутливими нюансами і пораненими, студенти ставили блискучі запитання...», – зазначила вона. У межах фестивалю українські автори представили у Ясах перформанс «Echoes/ Відлуння» – спільну роботу Герасим'юк та Матюші, створену як вшанування пам'яті загиблих українських письменників. До постановки долучився військовослужбовець і автор С. Демчук. У Румунії прем'єра відбулася під час Ночі поезії – одного з центральних заходів FILIT. Матюша також розповів, що публіка в Румунії прийняла українських авторів із неочікуваним теплом і підтримкою: «Це був повний театр, розкуплений наклад, кілометрові черги за автографами, слова підтримки, вдячності за те, що ми захищаємо східні рубежі Європи. Люди питали, як допомогти, чим бути корисними – це справді вражало. Ми не очікували такого ажіотажу». Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainski-avtory-vijskovi-staly-pochesnymi-hostiamy-mizhnarodnoho-literaturnoho-festyvaliu-filit-u-rumunii/>

Поетичні читання: у Миколаєві триває літературний фестиваль «Meridian Mykolaiv». – Ганна Головченко

Міжнародна літературна корпорація Meridian Czernowitz утретє запросила миколаївських поціновувачів українського слова на поетичні читання. Захід відбувався 1–2 листопада в укрітті. Докладніше про програму:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/846353-poetichni-chitannya-u-mikolaevi-trivae-literaturniy-festival-meridian-mykolaiv>

До премії Львова-міста ЮНЕСКО додали номінацію для авторів-військових і ветеранів

У Премії Львова – міста літератури ЮНЕСКО з'явилася нова категорія – спеціальна відзнака для військових і ветеранів, які пишуть українською мовою. Відзнаку запроваджено відповідно до оновленого положення, затвердженого виконавчим комітетом Львівської міської ради. Нововведення, за словами представників управління культури, покликані підтримати авторів, які пишуть під час служби або після повернення з війни. Докладніше:

<https://chytomo.com/do-premii-lvova-mista-iunesko-dodaly-nominatsiiu-dlia-avtoriv-vijskovykh-i-veteraniv/>

Як відчувають війну жінки. Рецензія на мальопис «Остання ніч на землі». – Вікторія Солодчук

«Остання ніч на землі» – мальопис про жіночі досвіди війни, створений у межах проєкту «Графічні історії з Вірменії, Грузії та України», який утілює консорціум партнерів з Вірменії, Грузії та України в рамках програми ЄС «Креативна Європа». Мальопис вийшов цього року у видавництві «Комора». Також проєкт передбачає низку тренінгів та вебінарів для ілюстраторів і фахівців видавничої галузі, відеозаписи яких зараз у вільному доступі. «Остання ніч на землі» зібрала історії трьох письменниць: Ані Асатрян (Вірменія), Екатерине Тогонідзе (Грузія) та В. Курико (Україна). Ілюстрації створювали Лука Лашхі, С. Покорчак та Астгик Арутюнян. Автори/-ки передають читачеві досвід воєн зі спільним ворогом – росією. Одночасно з цим розглядають ще одну проблему – байдужість світу до горя інших і потребу привертати їхню увагу жахливими подробицями пекла, яке приносить війна. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/books/yak-vidchuvayut-vijnu-zhinky-recenziya-na-malopys-ostannya-nich-na-zemli/>

«#книголав» поновив продаж книжки авторки, ставлення якої до рф раніше обговорювали

Видавництво «#книголав» відновило передзамовлення на роман британської письменниці Дені Редд «Арктичний клуб поціновувачів карі», навколо якого у вересні виникла дискусія через її позицію щодо російського видання книжки. За словами команди «#книголава», вони звернулися безпосередньо до правовласників і до авторки, аби отримати її коментар. «Ми розуміємо складність цього питання і хотіли б ще раз підкреслити нашу постійну підтримку України як у війні, так і в неймовірних зусиллях її видавничої галузі», – йдеться у відповіді представників авторки. У видавництві

наголосили, що офіційне українське видання дає змогу уникнути піратства та забезпечує, щоб кошти від продажів «працювали на користь людей, а не систем, які нас нищать». Також «#книголав» повідомив про спільне рішення з правовласниками – половину прибутку від продажу першого накладу книжки буде передано на потреби Дивізіону артилерійської розвідки окремої артилерійської бригади Національної гвардії України, зокрема на ремонт автомобілів. Водночас у коментарях до допису одна з підписниць каналу видавництва висловила незгоду з таким його рішенням: «Я заходила в соцмережі авторки. Там немає жодного слова про нашу війну чи підтримку України... Але при цьому красується пост з gorgeous російським виданням. А на офіційній сторінці кацапського видавництва є її відео з побажанням кацапам пережити складні часи – це 2023й рік. І це виглядає прям дуже не дуже. І рішення про 50% прибутку – це ж ваше рішення, вірно? Бо мова йде про прибуток від продажу накладу. Воно ж ніяк не стосується авторки чи її роялті». Докладніше:

<https://chytomo.com/knyholav-vidnovyv-zamovlennia-na-knyzhku-avtorky-stavlennia-iaкои-do-rf-ranishe-obhovoriuvaly/>

Музейна справа

У Києві відкрилася виставка «Not For Sale»: про цінності, які не мають ціни. – Марина Пилипенко

31 жовтня у Києві відбулося офіційне відкриття виставки «Not For Sale» про цінності українського суспільства, які не можна купити чи продати, повідомляє Міністерство культури. Експозиція точно відтворює український павільйон, який працював на ЕХРО 2025 в Осаці (Японія). За пів року павільйон прийняв понад 3 мільйонів гостей та отримав 2 срібні нагороди серед інших 160 країн-учасниць. Центральна експозиція – це магазин з 17 «товарами» на полицях, де кожний предмет символізує цінність демократичного суспільства: людяність, свободу слова, право вибору, єдність. За словами віцепрем'єр-міністерки з гуманітарної політики – міністерки культури України Т. Бережної, згодом павільйон «Not For Sale» має вирушити туром Україною. Експозиція працюватиме в Українському домі до 16 листопада. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245307/2025-11-01-u-kyievi-vidkrylasya-vystavka-not-for-sale-pro-tsinnosti-yaki-ne-mayut-tsiny/>

В Українському домі пройде виставка, присвячена італійському бруталізму. – Ксенія Білаш

6–16 листопада в Українському домі відбудеться виставка «Бруталізм. Італія». Експонуватимуть 146 світлин, зроблених фотографами Роберто Конте й Стефано Перего для книги «Brutalist Italy. Concrete Architecture from the Alps to the Mediterranean Sea». Ці фотографії показують понад 100 італійських бруталістських споруд. В організації виставкового проекту взяли участь Італійський Інститут культури в Києві та Посольство Італії в Україні. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/31/704491_ukrainskomu_domi_proyde_vistavka.html

В Україні оцифрували рукописний Коран XIX століття

На Рівненщині оцифровано одну з найцінніших пам'яток спадщини мусульман України «Острозький Коран» – відтепер він доступний до перегляду онлайн, повідомляється на фейсбук-сторінці Духовного управління мусульман Криму. Оцифрування книги здійснено в межах проекту «Експозиція „Острозькі татари”». У Музеї книги та друкарства міста Острог зазначили, що рукопис складається з 19 зшитих зошитів, написаних на синюватому тканинному папері (19×14 см), обкладинку книги виконано з тонкої шкіри. Писар – Ібн Адам Алі Мустафа. Докладніше:

<https://chytomo.com/otsyfruvany-koran-xix-stolitia/>

У Рівному урочисто презентували факсимільне видання Дубенського Євангелія. – Микола Шмигін

Днями в Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбулася урочиста презентація факсимільного видання Дубенського Євангелія. Унікальну пам'ятку української духовної спадщини представлено в рамках тижня української писемності та мови. Рукопис XVI століття створив ігумен Дубенського монастиря Чесного Хреста Арсеній. Його сучасне перевидання стало результатом спільної роботи Дубенського замку та київського видавництва «Горобець», а реалізація відбулася в межах культурної програми «Повертаємо в Україну культурну спадщину». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/846365-u-rivnomu-urochisto-prezentovali-faksimilne-vidannya-dubenskogo-evangeliya>

Луцьк: у краєзнавчому музеї відбувся передпоказ мультимедійної подорожі локальною спадщиною. – Микола Шмигін

30 жовтня у Волинському краєзнавчому музеї відбувся передпоказ мультимедійної подорожі локальною спадщиною, інтегрованої в етнографічну експозицію з його фондів. Цей інноваційний культурно-мистецький проєкт став можливим завдяки фінансовій підтримці Українського культурного фонду. Окрім музейників, його реалізовували також команда проєктних менеджерів, режисерсько-акторська група театру «Гармидер» та телевізійно-анімаційний колектив. Композиційне серце виставки – глиняна писанка XII століття, яку знайшов у селі Древині, що на Іваничівщині, захисник О. Міщук, який щойно повернувся з війни. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/846042-lutsk-u-kraeznavchomu-muzei-vidbuvsya-peredpokaz-multimediynoi-podorozhi-lokalnoyu-spadshchinoyu>

Вхід в Одеський художній музей буде безкоштовним один день

6 листопада Одеський національний художній музей відзначає 126 років від дня свого заснування та запрошує всіх охочих долучитися до святкування. Докладніше про програму:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/846493-vkhid-v-odeskiy-khudozhniy-muzey-bude-bezkoshtovnim-odin-den>

Охорона культурної спадщини

На початку 2026 року розпочне діяльність Український фонд культурної спадщини, – Мінкульт. – Уляна Панасюк

Вже у I кварталі 2026 року завершиться організаційне становлення Українського фонду культурної спадщини й він розпочне свою повноцінну діяльність. Про це в рамках виїзного засідання Комітету ВРУ з питань гуманітарної та інформаційної політики заявив І. Вербицький, заступник міністра культури України. За його словами, Фонд стане мультидонорською платформою, яка опікуватиметься захистом та відновленням культурної спадщини України, а також розвитком української культури в умовах руйнувань, спричинених війною. За допомогою УФКС спробують прискорити відновлення пам'яток в Україні, залучатимуть міжнародні експертизу та ресурси. «Фонд діятиме за бельгійським законодавством для того, щоб у прозорий спосіб залучати гроші для української культурної спадщини й українського культурного сектору загалом. Це новий інструмент, який буде по-іншому, ніж наявні платформи [на кшталт UNITED24] збирати кошти і розподіляти їх в Україні. Ми сподіваємося, що це може переконати всіх наших партнерів, хто ще сумнівається в певних процедурах чи діях, довіряти цьому інструменту», – сказав посадовець. Водночас заступник міністра зазначив, що концепцію Фонду поки не фіналізовано, його структура ще буде змінюватися. Також Вербицький нагадав, що, за останньою інформацією, 1599 об'єктів культурної спадщини постраждали від повномасштабної російської агресії. Він закликав представників громад і міську владу українських міст завчасно подбати про збереження пам'яток і евакуацію фондів. «Це великий прорив насправді, бо ми давно говорили, як важлива нам європейська участь у консервації і відбудові пам'яток, збереженні культурних цінностей. І нарешті така фундація створена і починає працювати. Це була своєчасна і правильна презентація. Європейські колеги вже бачать, як воно вже починає працювати», – сказав голова профільного Комітету М. Потураєв. Натомість депутати, які є членами Комітету, звернули увагу представника міністерства на проблему підпорядкування деяких закладів, де є культурні цінності. «Головне завдання для міністерства – це розробити політику збереження культурних цінностей по всій Україні. Навіть якщо деякі з них інституційно належать не МКСК, а іншим міністерствам. Наприклад, львівський архів, де зберігаються унікальні матеріали XVI століття, підпорядковується Міністерству юстиції. Або Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника, яка підпорядковується Міністерству освіти. Окремо звернути увагу варто на музеї, які розташовано на окупованих територіях. Для нас дуже важливо, щоб було створено єдиний реєстр і запущено програму фінансування», – сказав під час засідання нардеп М. Княжицький. Він зауважив, що з 2,5 тис. музеїв і заповідників, у підпорядкуванні Мінкульту було лише 29. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-na-pochatku-2026-roku-rozpochne-diialnist-ukrainskiy-fond-kulturnoi-spadshchini-minkult>

Фахівці з Кам'янського брали участь в обговоренні законопроекту про нематеріальну культурну спадщину. – Віолетта Луньова

31 жовтня відбулася експертна нарада щодо проєкту Закону України «Про нематеріальну культурну спадщину». Головними пунктами обговорення стали порядок включення об'єктів до Національного переліку нематеріальної культурної спадщини, передачі прав місцевим спільнотам, фінансування заходів та просування традицій українського народу. Серед учасників були представники МКСК А. Бондар, Д. Турчак, В. Дем'ян і А. Козяр. А також фахівці у галузі культурної політики, співробітники музеїв та клубів, активісти громадськості та представники місцевих спільнот, які активно працюють над питаннями захисту нематеріальної спадщини свого регіону. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/62824/fahivczi-z-kamyanskogo-braly-uchast-v-obgovorenni-zakonoproektu-pro-nematerialnu-kulturnu-spadshhynu/>

Читання

Конкурс літературних подкастів «КрутеЗНО» визначив переможців

Всеукраїнський конкурс літературних подкастів «КрутеЗНО» оголосив переможців третьої нагороди. У 2025 році за призовий фонд у 90 000 гривень змагалися автори 90 літкастів у шести номінаціях. Учасники створювали аудіовідгуки на книжки, обрані з окремих списків для двох вікових категорій. Молодші говорили про фентезі, реалістичну прозу та підлітковий нонфікшн, а дорослі – про сучасні романи, воєнну літературу й нонфікшн для дорослих. Найпопулярнішими серед слухачів застосунку LitCom, де відбувалося голосування, стали книжки «Цуцик» В. Запеки, «Драбина» Є. Кузнецової та «Інтернат» С. Жадана. Саме роман Запеки отримав найбільшу підтримку. Переможцями в інших номінаціях стали літкасти за книжками А. Багряної «Вітрова гора», С. Оксеніка «Вбивство п'яної піонерки», Р. Семківа «Як читати класиків», О. Забужко «Найдовша подорож», Л. Плюща «У карнавалі історії», Т. Самчука «Пиво і чорнило», Є. Подобної «Дівчата зрізають коси», М. Щербини «Яра», С. Вертоли «Лель», Ю. Смаль «П'ять колосків» та А. й А. Шиманських «501 факт, який треба знати з історії України». Докладніше:

<https://chytomo.com/vseukrainskyj-konkurs-literaturnykh-podkativ-krutezno-vyznachyv-peremozhtsiv/>

Навчальні заклади

У Харкові зникне академія культури. – Антон Малиновський

На сайті Кабінету Міністрів України з'явилося розпорядження від прем'єр-міністерки Ю. Свиріденко № 11178-р від 29 жовтня. Харківську державну академію культури реорганізують, приєднавши її до Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/reorganization-of-the-academy/>

Релігія

Агентура в рясах і без: санкції проти мережі проросійських медіа при УПЦ МП. – Василь Ярема

Жовтень 2025 року став етапним для всієї інформаційної та релігійної сфери України. До чергового пакету санкцій потрапили 14 осіб, причетних до трьох проросійських медіаресурсів при УПЦ МП, які роками будували розгалужену систему інформаційного впливу під релігійними гаслами. Це журналісти, редактори, спонсори й керівники медіаресурсів «Перший Козацький», «Спілька православних журналістів» (СПЖ) і «Миряни». Усі вони ще з березня 2024 року є фігурантами справи СБУ про нейтралізацію агентурної мережі при УПЦ МП. За цими назвами ховається скоординована мережа, яка впродовж багатьох років проводила приховані інформаційні спецоперації, переслідуючи стратегічні цілі РФ та розпалюючи релігійну ворожнечу під виглядом захисту прав вірян. Автор аналізує, як функціонувала мережа, яка її структура та хто ключові особи, що з пропагандистами зараз і які статті їм інкримінують. А також розповідає, чому, попри важливість цього санкційного пакету, він точно не має стати останнім церковним. Докладніше:

https://lb.ua/society/2025/11/01/704726_agentura_ryasah_i_bez_sanktsii_proti.html

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm